

GAZETA LWOWSKA

BIURA REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Lwów, plac Smółki 3. I. p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować — Reklamę otwarte
wolno do odpłaty.

Telefon:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ci POPO-
LUDNI Z WYJĄTKIEM DNI ŚWIĄTECZNYCH
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

**CENA
NUMERU**
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie i bez dostawy do
domu 4:80 z dostawą 5:30. Zamięszowa
miesięcznie i sprzyliwa pocztową 5:30 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 141.690.

Targi Północne.

Niemia napewno Polaka, któryby
dziwnego a szczególnego sentymentu
nie odczuwał do dwóch miast pol-
skich: Lwowa i Wilna. Oba to kreso-
we miasta, oba zahartowane w długiej,
nieustannej, wywarłej walce o pol-
skość, polską kulturę i polską tra-
dycję.

We wrześniu tego roku, dwa te
miasta obchodzą swoje święta gospo-
darcze. Miał Lwów swe Targi
Wschodnie, przetrwały. Wilno obecnie
swe Targi Północne. Tak jak bez wą-
pienia ś sercem pełnym życzliwości,
z radością i użenaniem śledził Wilnia-
nie nasz Targ, tak też goździ się z
naszej strony poświęcić słów kilka
Targom, urządzonym przez najdalej
na północ wysuniętą ostoję polskości.

Miasto Wilno jest punktem pod
każdym względem nadającym się jako
miejsce targów północno-wschodniej
części Europy. Mogą one i powinny
stać się centrem zainteresowania nie-
tylko czterech północno-wschodnich
województw Rzeczypospolitej, lecz
również całej Polski. Nadbaltyku wraz
z Prusami wschodnimi oraz Rosji.
Wilno też dzięki swej dogodnej wy-
sytuacji geograficznej, zostało się do ostat-
nich lat przed wojną jako ośrodek o-
żywionego handlu między Polską cen-
tralną i Prusami wschodnimi z je-
dną stroną a Rosją z drugiej.

W po wojnie skutkiem wypadków
natury politycznej, Wilno zostało izo-
lowane od swego naturalnego obszaru
ciążenia gospodarczego. Ale potem
nadeszły chwile, kiedy i Wilno przy-
szło stanąć do wspólnego wysiłku pra-
cy. Z wojennego rozbicia, z pewnej
dezorganizacji życia gospodarczego
poczęło się organizować, konsolido-
wać i budować. Dostosowywało bieg
sweż życia do zmienionych warun-
ków terytorjalnych, wyzyskiując
pozostałe i nowe możliwości. Działo się
to ciągle od początku uzyskania nie-
podległości, powoli, lecz stale, osiąga-
jąc coraz widoczniejsze wyniki.

I właśnie jednym z wyrazów tego
rozwoju są II-je Targi Północne.

Może prawda jest, że te Targi nie
mają dziś jeszcze takiego rozmachu,
który cechuje tego rodzaju imprezy
w Poznaniu i Lwowie. Ale niema też
powodu wątpić, że z czasem i Wilno
zdobędzie się na szeroki gest. Bądźco-
bądź wysiłki poszczególnych organiza-
cji i osób, przy życzliwym poparciu
p. Wojewody Raczkiewicza, nie po-
służą na marne. Targi tegoroczne wy-
glądają okazali w porównaniu z tar-
gami pierwszymi z roku 1928. Wska-
żując na to już sama ilość wystawców
o 20 proc. zwiększone w stosunku do
tamtych targów.

Przedewszystkiem wspaniale jest
reprezentowany dział przemysłu i
sztuki ludowej: kilimy, galanteria
drzewna, kostiumy ludowe i t. d.
Bogato wystąpił przemysł i handel,
przyczem obok firm z całej Polski,
znalazły się firmy ze Szwecji, Fin-
landji, Szwajcarii, Austrii i t. d. Poważne
miejsce zajmują lasy państwowe z eks-
ponatami, ilustrującymi stan gospo-
darstwa leśnego. Przemysł włókienniczy i
lustrujący wyrobry firm z Łodzi i Białe-
goszku.

Możliwe, że targi wileńskie nie
zaimponują swym ogromem; tem nie-

z ostatniej chwili.

Marsz Hitlera do Berlin?

Rewelacje prasy angielskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, dnia 22-go września.
Z Londynu donoszą: Dzienniki uderza-
ją na alarm z powodu zamierzonego
jakoby przez Hitlera puczu. „Sunday
Referer” drukuje rewelacyjne infor-
macje o Hitlerze i jego otoczeniu, za-
powiadając marsz Hitlera w przyszłą
sobotę do Poczdamu. Marsz ten ma
być podobny do marszu Mussoliniego
na Rzym celem zagarnięcia władzy.
Dziennik wymienia szereg osób, które
będą towarzyszyć Hitlerowi. W pierw-
szym rzędzie wymieniany jest syn
kajsera książę August Wilhelm, b.
ksiądz panujący Koburg Gotha, książę
Chrystian Schomburg Lippe, oraz ge-

neralowie Litzman, Libert i Franken-
stein. Informatorem dziennika jest je-
den z literatów niemieckich, który na-
leżał dawniej do otoczenia Hitlera.
Opisuje on wodza narodowych socja-
listów jako nieodpowiedzialnego de-
magoga, bez głębszej kultury, nie po-
siadającego żadnego programu goso-
darczego, przedstawiającego istotną
groźbę dla pokoju europejskiego.

Podobnie ocenają Hitlera i inne
dzienniki. Wogóle w opinii angielskiej
zaczyna powoli dojrzwac zrozumienie
dziej niemieckich i opozycja wobec
wybujałości niemieckiego nacjonalizmu.

Zapowiedź wystąpienia antysemickich.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, dnia 22-go września.
„Express Poranny” w depeszy z Ber-
lina przynosi szereg informacji, udzie-
lonych prasie przez jednego z człon-
ków obozu Hitlera na temat stosunku
narodowych socjalistów do zagadnie-
nia żydowskiego. Rola Hitlerowców
da się zresumować w następujących
trzech punktach: usunięcie Żydów, a-
nulowanie traktatów pokojowych i
zmnicypalizowanie banków.

Odnosnie do Żydów, program
hitlerowców zawiera następujące
projekty: wszyscy Żydzi, którzy osiedlili
się w Niemczech po drugim sierpniu
1914, winni być wysiedleni z kraju.
Wystąpić Żydzi powinni być usunięci
z odpowiedzialnych stanowisk w ży-

ciu publicznem. Za Żydw hitlerowcy
uważają osoby, których przodkowie
należeli do wyznania żydowskiego w
dnia 11 marca 1852.

dalej podaje „Express Poran-
ny”, wystąpił w tej sprawie dziennik
„Völkischer Beobachter”, który pisze
miejmi innymi: „Jak tylko rządy o-
bejmie Hitler, pierwszym Żydem,
który zostanie wydalony z Niemiec,
będzie Teodor Wolf, naczelny redak-
tor „Berliner Tageblattu”.

Niemiecka prasa prowincjonalna
donosi, iż wielu Żydów głównie z Ba-
warji opuszcza kraj i udaje się do Ho-
landji, Szwajcarii i t. d. w obawie przed
ekcesami antysemickimi.

Wypadek trądu w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, dnia 22-go września.
„Kurier Polski” donosi na podstawie
informacji z kół lekarskich o stwierd-
zeniu w Warszawie wypadku trądu.
Ofiarą tej strasznej rzadkiej w naszym
klimacie choroby, padła jedna ze służ-
ących, była reemigrantka z Brazylji.
Chora przewieziona została do jednego

ze szpitali warszawskich, gdzie będzie
poddana stałym badaniom specjalistów.
Wedle obiegających pogłosek, chora
uległa zarażeniu przed kilku laty, lecz
chorobie tej nie przypisywano poważ-
niejszego znaczenia, identyfikując ją ze
zwykłą chorobą skórą.

Przed wybuchem Etny.

Catania, 21 września (PAT). Od
kilku dni mieszkańcy miasteczek po-
łożonych na szoku wulkanu Etny,
dostrzegają w nocnym plomieniu wybu-
chające z krateru głównego. Nad ra-

nem plomienie te przysagają i nie wi-
dzą się żadnych innych niepokojących
objawów. Pomimo to ludność przeży-
wa poważne obawy, przewidując
możliwość wybuchu law.

miej dają świadectwo tej niezbitnej
prawdzie, że Wilno jest na dobrej
drożce, prowadzącej ku rozwojowi sił
gospodarczych pomimo bezspreszczenie
trudnych warunków, jakie obecnie
przechodzimy. Z faktu coraz większe-
go zainteresowania się obecnymi tar-
gami firm województw białostockiego
i nowogrodzkiego, należy wnioskow-
ać, że kooperacja gospodarca po-
stępuje pod hasłem spójności interesów
ziem północno-wschodnich i że decydu-
jącą rolę odgrywa Wilno, jako
ośrodek koncentracji te interesy.

Na zakończenie przypomnieć się i

Wyniki ciągnięcia loterii klasowej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 22 września. Dziś, w
dwunastym dniu ciągnięcia Loterii
Państwowej padły następujące wy-
grane:

25,000 zł. — Nr. 131204;
po 10 000 zł. — Nr. 140192,
174470;
po 5 000 zł. — Nr. 56360, 155661,
33204;
po 3 000 zł. — Nr. 146176, 129794,
199211, 204108;
po 2 000 zł. — Nr. 107297, 144422,
12711, 50570, 68529, 69919;
po 1 000 zł. — Nr. 9830, 17374,
24677, 36394, 45136, 49294, 67002,
85667, 121107, 144486, 146774, 152844,
162168, 176023, 3644, 14528, 22401,
44577, 74950, 81497, 99837, 109889,
124048, 146432, 167900, 186562,
192373;

po 600 zł. Nr.: 12726, 18128,
20460, 33210, 44174, 45918, 57067,
108335, 109037, 111407, 119043,
124407, 124743, 128454, 131703,
140766, 161153, 165386, 167385,
185826, 4894, 9782, 19418, 19873,
25211, 38169, 56441, 76068, 106105,
108978, 132818, 133356, 136752,
179399, 184334, 185260, 196418,
198143.

Rozkład w łonie Centrolewu

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 22 września. Ferment,
jaki przelika coraz bardziej do Cen-
trolewu, po rozpadnięciu się łączności
między stronnictwami Centrolewu w
Poznańskim i na Pomorzu, gdzie
Piast wystawia odrębne listy przeciw
socjalistom, zaczyna rozszerzać się
na inne tereny. W Łodzi odseparowała się
od Centrolewu NPR tak, że na naj-
bliższym terenie listę Centrolewu re-
prezentować będzie wyłącznie PPS
CKW.

Walki w Indjach.

Nasapur, 22 września. (PAT.) W
jednej z wiosek w okręgu Betulu, w
prowincjach centralnych, oddział poli-
ciantów zaatakowany został przez gru-
pę 100 ludzi, pragnących uwolnić kilku
aresztowanych z tego samego plemie-
nia. Ostatecznie policja zmuszona zo-
stała do użycia broni, przyczem 4-ch
napastników poległo na miejscu, a
około 500i odniosło rany. Na miejsce
wypadku wysłane zostały pomocnicze
oddziały policyjne.

Uchwały Zw. Młodzieży Demokratycznej.

Warszawa, 22 września (PAT). Jak
podaje „Kurier Poranny” rada naczelna
w Związku Polskiej Młodzieży demo-
kratycznej w wyniku wczorajszych o-
brad powzięła między innymi rezolu-
cję, w której z oburzeniem przeciw-
stawia się nacjonalizmowi szowinisty-
cznemu niemieckiemu, mającemu na
celu wywołanie nowej pożogi wojen-
nej, zagrażając bezpieczeństwu i gra-
nicom Rzeczypospolitej oraz pro-
testuje przeciwko niepożądanej akcji
zbrodniczej elementów szowinizmu u-
kraińskiego. Jednocześnie zwołują
domagą się od czynników miarodaj-
nych jak najżybszego zlikwidowania
ukraińskiej akcji sabotażowej.

Francja po wyborach w Niemczech.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“)

Nie można powiedzieć, aby opinia publiczna Francji nie była przygotowana na wynik wyborów w Niemczech. Przeciwnie, przygotowana była bardzo dobrze. Bardzo wiele pism, szczególnie stołecznych, wydęlowało już na kilka tygodni przed wyborami do Niemiec swych najlepszych reporterów. Udali się oni do Berlina, gdy zbierało echo pierwszych mów Trevinarusa, stało się bowiem jasnym, że coś się w Niemczech dzieje, co stoi poza codziennością i czego o biurka redakcyjnego objąć nie można.

Trzeba przyznać, że naogół prasa francuska, a z nią masy obywateli francuskich, przygotowane były na przyjęcie wiadomości o zwycięstwie zarówno hitlerowców, jak i komunistów. Ze to zwycięstwo jednak będzie tak przynajmniej, tego, nikt tu nie przewidywał: ani prasa, ani znawcy stosunków niemieckich, ani nawet sfery rządowej. Jeszcze w przeddzień wyborów rząd francuski posiadał u rządowej prognozyści za swej ambasady w Berlinie: 50 hitlerowców, 55 komunistów. Tymczasem już pierwsze wiadomości, chwytane przez radio między godziną 11 wieczór w niedzielę, a z rano w poniedziałek, obaliły wszelkie obliczenia. Syzy Hitlera nie doceniono, a przeceniono znaczenie Trevinarusa. General von Seeckt nie zastąpił Strösemanna, aatak bloku burżuazyjnego na socjalistów skończył się sukcesem komunistów. Taki wynik jednak był dla Francji niespodzianką i dlatego wywołuje tam licznę i niezmiernie komentarze.

Postawiona wobec tak niespodziewanego ewenementu, prasa francuska wszystkich odcieni nie ukrywa, że wynik wyborów niedzielnego jest ostrzeżeniem pod adresem Francji i jej sprzymierzeńców, iż w republikańskich Niemczech zaczyna się odwracać dotychczasowy stosunek do zobowiązań międzynarodowych. Trevinarus był tylko Janem Chrzcicielem Hitlera; prostałów jego ścieżki, ale był gadułą, gdy kamień działal. Wobec tego zwycięstwa rewanszystów wieczny „Intransigent“ przypomniał „Ludzie“ i ostrzeżenie, że należało zwrócić pokój w Berlinie. Wyglądaby on inaczej, aniżeli Traktat Wersalski, z którego went nie pozostana jedynie strzępy. „Nie mieliśmy zaufania do Niemiec — pisze p. Bailly. Przewidywaliśmy, że po podpisaniu pokoju udziemy w Niemczech pragnienie zemsty i nie ganieśmy więcej. Próba lojalnego zbliżenia do Berlina nie udała się a szlachetne z naszej strony opróżnienie przedterminowe Nadrenji podcięło tyko pragnienia rewanszystów. Nieustę — inni sprzymierzeńcy nie rozumieli tego, co się w Niemczech przygotowywało. Dziś sprawda się wszystko to, co przewidywaliśmy od lat 12. Nikt nie może zarzucić Francji, iż nie udzieliła moralnego poparcia niemieckim żywiołom republikańskim. Dziś eksperyment jest skończony.“

„Intransigent“ jest zabarwiony prawniczo, jakkolwiek nie jest organem żadnej partji. Jego redaktor naczelny, p. Bailly, jest jednym z najświetniejszych publicystów francuskich i głos jego rozchodzi się daleko. Ale jeszcze dosadniej kontynuuję myśl poprzednią „Senatus w „Aventur“: „Francja winna stać na straży, obserwować, czekać na dalszy bieg wypadków i brać z nich naukę. A przedewszystkiem nie należy szukać w budżecie na rok 1930 oszczędności wojaskowych“.

I ten ton przewija się przez całą prasę niemiecką. Zaś prasa lewicowa, jakby była zsztywniona. Aż przychodzi czytać samousprawiedliwienie się za politykę ciągłych ustępstw na rzecz Niemiec i próby pocieszenia się, że

warunki ekonomiczne Rzeszy nie pozwalają na to próby żadnego puczu.

Oto z organu radykałów „Volente“, ten wyjątek: „czy ta fala niezadowolonia może spowodować wielkie spustoszenia? Nie sądzimy. Przedewszystkiem bowiem nie pozwalają na to warunki ekonomiczne. Spadek kursu marki i walorów niemieckich pociągnął szybko rozczarowanych przemysłowców, zgorzkniałych byłych oficerów, wszystkich, którzy głosowali za Hitlerem, że Niemcy nie mają na to, by sobie pozwolić na kryzys finansowy. Uczciwa kapitalów wymaga...“; Stany Zjednoczone odmówią nowych kredytów. Oto humulec polityki awantur, gdyby jednak spodnieć zamierzali jej spróbować“.

Paryz, we wrześniu 1930.

Czy jednak „Volente“ zdaje sobie sprawę, że hoduje w dalszym ciągu politykę złudzeń, jakiej służyła przez ostatnich lat sześć? Należy się bowiem obawiać, że ani Hitler, ani komuniści, którzy pójdą z nim do pułku ręką w rękę, nie będą się oglądali na żadne względy finansowe, czy gospodarcze.

W posrodku między jednym obowiem a drugim, z możliwie najobjętywniejszym sądem sto prasa informacyjna. Dla niej jest jasnym, że musi się w Niemczech znaleźć większość centrow-lewicowa dla stworzenia rządu wielkiej koalicji, jeśli Rzesza nie ma paść w odmęty anarchji.

Trudno mi pomieścić tu wszystkie głosy, jakie się słyszy na temat

Dyskusja mniejszościowa w Genewie.

Minister Zaleski odrzuca stanowczo dalsze rozszerzenie dotychczasowe procedury.

Genewa, 21 września. (PAT.). Na posiedzeniu szóstej komisji Zgromadzenia Ligi Narodów Minister Zaleski dowodził, że dla traktowania sprawy mniejszościowej jest kompetentna Rada Ligi i przekazywanie pewnych kompetencji specjalnym komitetom trzech, stanowiąc, już przekroczenie pełnomocnictw Rady Ligi, zakreślonych w traktatach mniejszościowych. Na to przekroczenie kompetencji Rady Ligi zgodził się dobrowolnie państwa mające zobowiązania mniejszościowe. Minister Zaleski oświadczył następnie formalnie w imieniu swego Rządu, że odrzuca wszelkie dalsze rozszerzenie dobrowolnie przyjętej dotychczasowej procedury i że stanowczo sprzeciwia się stworzeniu specjalnego komitetu mniejszościowego.

Genewa, 22 września. (PAT.). Czwartą komisją, która zajmowała się sekretarjatowi Ligi, wybrała większość 28 posłów przeważnie i na sprawozdanie Vasconcellosa (Portugalia).

Zbieranie ministrów spraw zagranicznych Polski,

Małej Ententy i Grecji.

Genewa, 21 września. (PAT.). W związku z tocząca się debatą mniejszościową, dziś rano zebrał się ministrów spraw zagranicznych Polski, Rumunii, Jugosławji, Czechosławji i Grecji na wspólną naradę. Narada wykała całkowitą jednomyślność poglądów zarówno co do ujawnionych na komisji nowych niemieckich propozycji proceduralnych, jak również co do taktyki na terenie genewskim.

Berlin, 22 września. (PAT.). Minister spraw zagranicznych Rzeszy Curtius wygłosił w Genewie przemówienie.

Regulamin dla Urzędów Wojewódzkich.

Warszawa, 21 września. (PAT.). Ministerstwo spraw wewnętrznych zamierza w ciągu r. 1931 wydać wzorowy regulamin dla Urzędów Wojewódzkich, uzgodniony ze wszystkimi zainteresowanymi Ministerstwami. Regulamin jako ramowy dopuszczałby regulowanie pewnych kwestji przez wojewodów i stosownie do warunków lokalnych. Stanowiłby ok statusu Urzędów Wojewódzkich i szczegółowo podzielił czynności ważną normę, regulującą bieg urzędowania w Urzędach Wojewódzkich. Celem zebrania

Kontrandydatem był Porto Seguro (Chile), którego kandydatura została wysunięta przez delegatów Niemiec i Italji, autorów sprawozdań o mniejszościach. Po wyborze sprawozdawcy rozpoczęła się debata ogólna nad przedłożonymi sprawozdaniami, które różnią się znacznie od siebie. Jak wynika z dyskusji, Italja podtrzymuje swój punkt widzenia, zwalczając energicznie przez delegata angielskiego Daltona. Dalszy ciąg debaty wyznaczony został na poniedziałek.

Budapeszt, 22 września. (PAT.). „Pester Lloyd“ omawia debatę mniejszościową w Genewie, zaznaczając w artykule wstępnym, że w wyniku tej debaty nie oczekują Węgry żadnego zamianowego rezultatu. W każdym razie problem mniejszości przedstawia się problemem „bez dachu“ i staje się „stałym lokatorem“ Ligi Narodów. Inne dzienniki piszą, że kwestja mniejszościowa stała się problemem, dla rozwiązania którego zapewniono jest współdziałanie odpowiedniego forum.

wienie, w którym poruszył problem ochrony mniejszości. Zdaniem przedstawicieli Niemiec w Radzie Ligi — oświadczył minister — jest regularne w czasie obrad genewskich wysuwanie na porządek dzienny skarg wpływających ze strony mniejszości niemieckiej na Górny Śląsk polskim. Zadanie to wchodzi w ramy szerzej przyjętej na utrzymywanie żywołu niemieckiego, któremu to celowi minister od chwili objęcia swej teki poświęca główną część starań.

odpowiednich materiałów Ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło się do Wojewodów, aby w terminie do 1 kwietnia 1931 r. nadesłali do Ministerstwa swoje uwagi odcin i szczegółowe jakoteż wnioski co do przyszłego regulaminu Urzędów Wojewódzkich, zwracając przytem szczególną uwagę na specjalne warunki miejscowe. Opinia ta powinna być przygotowana w Urzędzie i Wydziale ogólnym, w porozumieniu z naczelnicami wszystkich innych Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego.

Monarchiści austriaccy protestują.

Wiedeń, 21 września. (PAT.). Austriackie stronniczo monarchistyczne ogłasza oświadczenie, w którym powiada, że wszystko co stało się w Austrii od czasów przewrotu, jest nielegalne, ponieważ nie uzyskało za-

wyborów niemieckich i jakie znajdują echo w prasie. Podsumujmy przeto wszystkie i podkreślmy wynik: jest moment zaskoczenia mimo całego przygotowania, jest rozczarowanie w stosunku do dotychczasowej polityki ustępstw wobec Niemiec i jest silne postanowienie zachowania zimnej krwi.

Ale jest jeszcze jeden wniosek dalszy, śmielszy: wynik wyborów w Niemczech osłabia znaczenie stanowiska p. Brianda przeto któremu prawnika już dawno wycozyła co cięższe działa. To też należy się liczyć z tem, że przy najbliższej sposobności, po szóstodniowej nieprzerwanej pracy na Quai d'Orsay, p. Briand będzie musiał ustąpić miejsca politykowi, bardziej związanemu ideowo z obodem rządową, a temsamem mniej uzgodnionym na strojnym wobec Niemiec. Nauka nie może iść w las.

Wiednia berla królewskiego Ottonowa.

W sprawie tej zamierza stronniczo monarchistyczne skorzystać z ustępu konstytucji republiki austriackiej, dopuszczającego referendum ludowe.

Budapeszteńskie kolo legitymistyczne oświadcza, że między legitymistami austriackimi a węgierskimi nie istnieje żaden związek. Na Węgrzech panuje przekonanie, że obecna sytuacja międzynarodowa nie dopuszcza do porównania spraw monarchji. Poza tem król węgierski Otton nie mógłby być cesarzem austriackim.

Zbliżenie turecko-sow.

Wiedeń, 21 września. (PAT. N. Fr. Presse donosi że Stambułu, że turecki minister spraw zagranicznych Tewfik Ruhi Bey udaje się do Moskwy przez Odesę. Pobyt w Moskwie obliczony jest na 10 dni. W towarzyszeniu ministra znajduje się ambasador sowiecki w Angorze. Przepuszczając że rozmowy w Moskwie dotyczyć będą między innymi przystąpienia Turcji do Ligi Narodów. Znamienne jest, że Ismet Pasza zamianował dotychczasowego ministra oświaty Dżemala Husnu, swego najbliższego żauznika, posłem w Szwajcarię. Obsadzenie tego stanowiska tak wybitną osobistością polityczną wskazuje na wielkie zainteresowanie się Turcji sprawami Ligi Narodów.

Niemcy nie będą płacić.

Berlin, 22 września. (PAT.). Niezwolnienie co zebraniu się Reichstagu, frakcja komunistyczna wystąpi z wnioskiem, aby rząd Rzeszy zaniechał dalszego uszczuplenia spłat reparacyjnych, przewidzianych w planie Younga. Sprawa ta zasługuje tembardziej na uwagę, że stronniczo niemieckie, które w marcu 1930 r. głosowały przeciwko przyjęciu planu Younga, mają w obecnym Reichstagu większość, a manowicie 315 głosów, podczas gdy strona przeciwna rozporządza tylko 262 głosami.

Kongres esperantystów.

Łódź, 21 września. (PAT.). Dnia 20 b. m. o godzinie 4-tej popołudniu rozpoczęły się w sali Rady miejskiej dwudniowe obrady czwartego wszechpolskiego kongresu esperantystów, przy udziale 210 delegatów z całej Polski. Kongres zajął profesor Uniwersytetu Dr. Bujwid, który z zadowolonym podkreślił liczny udział delegatów. Złokolei unkonstytuowało się prezydium, w skład którego weszli: prof. Bujwid, Dr. Jan Mędrkiewicz, brat Zmaragd twórca języka esperanto, Dr. Feliks Zamenhof, córka Lidia, wiceprezes Sądu obwodowego w Wilnie Sakowicz, oraz p. Cichocki.

Pożyczka dla Austrii.

Wiedeń, 21 września (PAT). „N. Wr. Tageblatt” donosi, że rokowania francusko-austriackie w sprawie francuskiej transzy pożyczki austriackiej dobiegają końca. Francja domaga się między innymi przyrzeczenia co do austriackich długów przedwojennych. Jak wiadomo, dnia 22 października b. r. rozpoczyna się w Paryżu konferencja w sprawie długów przedwojennych. Wynik tej konferencji pozostaje w pewnym związku z francuską transzą pożyczki austriackiej.

Gwałtowna burza nad Anglią.

London, 21 września (PAT). Gwałtowna burza szaleje nad Anglią, a w szczególności nad południowym wybrzeżem, gdzie wiatr ma siłę dochodzącą do 83 mil na godzinę. Komunikacja pasażerska między Anglią a kontynentem została ograniczona, a w kilku wypadkach wstrzymała. Uległa m. in. przerwie i komunikacja powietrzna. Statki ratownicze podejmowały kilkakrotnie akcje ratunkowe. Donoszą o kilku rannych. W niektórych częściach Anglii burze połączone z ulewą spowodowały znaczne szkody.

Pożar i eksplozja na statku.

Moskwa, 21 września (PAT). Dnia 18 b. m. z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn wybuchł pożar na parowcu „Ochock”, stojącym w jednym z portów Kamczatki. Wskutek pożaru nastąpiła eksplozja cysterny z benzyną, co spowodowało zupełne zniszczenie statku. Wytrzymcom wskutek eksplozji, odłamkami zabity został zastępca kapitana stojącego w pobliżu parowca sowieckiego „Baklan”. Hołó ofiar z pośród załogi „Ochocka” nie została jeszcze ustalona.

„Dzień spółdzielczości”.

Związki rewizyjne spółdzielni urządzają dorocznym zrywaniem w dniu 5 października b. r. obchód „Dnia spółdzielczości” na całym obszarze

Rzeczpospolitej. Dla zorganizowania „Dnia” utworzony został centralny komitet „Dnia spółdzielczości” w Polsce z siedzibą w Warszawie.

W czasie „Dnia spółdzielczości” projektowany jest szereg zgromadzeń, wieców, pochodów i zabaw mających na celu szerzenie idei spółdzielczości.

W związku z tem Ministerstwo

spraw wewnętrznych rozesało do wszystkich Wojewódw okólnik, w którym poleca, aby, ze względu na doniosłe znaczenie propagandy ruchu spółdzielczego wśród ludności, organizatorom obchodu „Dnia spółdzielczości” udzielone zostały wszelkie możliwe ułatwienia ze strony władz i organów administracyjnych.

Pomoc Rządu dla akcji osadniczej poza granicami Państwa.

W Ministerstwie pracy i opieki społecznej odbyła się pod przewodnictwem Wiceministra dr. Stanisława Hubickiego konferencja w sprawie przyścia z pomocą akcji osadniczej, organizowanej poza granicami Państwa. W konferencji wzięli udział: z ramienia Ministerstwa reform rolnej — dyrektor departamentu p. Cichorowski, z ramienia Ministerstwa spraw zagranicznych — dyrektor departamentu p. Łukasiewicz, oraz radca Mazurkiewicz, dyrektor Urzędu Emigracyjnego p. Nakonecznik, wicedyrektor Biesiecki i nacelnik

inż. Gadomski, oraz z ramienia Państwowego Banku Rolnego — szef wydziału emigracyjnego p. Stempowski.

Na konferencji rozważano konieczność kontynuowania akcji zorganizowanego osadnictwa, ze względu na ogólnopństwowe znaczenie tej akcji, oraz przyjęto zasadę potrzeby przyścia z pomocą tej akcji ze strony czynników rządowych. Celem omówienia szczegółów i formy pomocy dla akcji osadniczej, w szczególności na terenie Brazylii, Ministerstwo pracy i opieki społecznej zwołuje następną konferencję w tej sprawie na dzień 22 b. m.

Poświęcenie kaplicy w Dytyjatinie ku czci Bohaterów poległych w r. 1920.

Stanisławów, 22 września. (PAT). Wczoraj odbyło się w Dytyjatinie pow. Rohatyn uroczyste poświęcenie kaplicy, wzniesionej ku czci Bohaterów, poległych w bitwie stoczony obok tej miejscowości w dniu 26 września 1920 r.

Protektorat nad uroczystością objął pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski, a w skład przełajum honorowego weszło szereg wybitnych osobistości.

Na dzisiejszą uroczystość przybył inspektor armji gen. Rómmel jako delegat Marszałka Piłsudskiego. Wojeвода lwowski Nakonecznikow-Klukowski, Wojeвода Stanisławowski Jagodziński, dowódcą O. K. X gen. Galić, trzech delegatów z Ameryki, „batalljon śmieci” ze Strycza z pułk. Toporem na czele, delegacji 1. p. p. z Puluska, 8 p. a. p. 48 p. p. 1. p. z Brześcia, kompania honorowa 51 pp. z Brześcia z orkiestrą, oddział koni Sokółka z Rohatyna, Związek Strzelecki z Rohatyna i Brześcia, delegacja Obrónców

Lwowa z sztandarem, banderą konieczek i wsi okolnych, delegacji starozychei i organizacji społecznych. Licznie stawilo się ziemianstwo. Ogółem obecnych było około 500 osób.

Poświęcenia kaplicy dokonał ks. proboszcz Anger z Halicza.

Następnie przemawiali: starosta rohatyński p. Harmata, dowódca ówczesnej bitwy pułk. Gabryś, który przedstawił przebieg operacji wojennych, oraz w imieniu ocalałej garstki uczestników boju dr. Kornel Krzeczunowicz.

W końcu przewodnicząca komitetu p. Kaczorowska podziękowała wszystkim za przybycie, poczem złożyła podziękowanie Władom i Instytucjom, które przyczyniły się do budowy kaplicy.

Na zakończenie uroczystości odbyła się defilada, oraz obiad żołnierski.

Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie.

Wystawa dzieł sztuki.

Na wrześniową wystawę w lwowskim Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych złożyły się dzieła pięciu artystów, przeważnie znanych nam z dawniejszych wystaw. Może jednak najciekawszą jest zbiorowa wystawa p. Jana Szancera. Scharakteryzowanie twórczości tego artysty jest dość trudne, gdyż jak dotychczasowy jego dorobek wskazuje, jest ona bardzo niejednolita. Artysta nie znalazł jeszcze swego stylu, swojej formy. Jeśli chodzi o formę, to potrafi on wyprzedzić się w naturalistycznych portretach i kompozycjach impresjonistycznych, umie również dobrze operować bogatą skalą barwną jak też ograniczać się do minimalnych środków kolorystycznych. Co do techniki, to oponawia z równym powodzeniem pastel i olej, rysunek węgiel i akwarelę. A tematy? Są one różne, a przeważnie ekzotyzm, fantazja i legendy. Co by to będzie pomysł „Orlanda Szalonego”, „Japonki” i „Sw. Jęrzego, czy też „Witezia”, „Sultana” lub „Toreadora z Hiszpanki”, zawsze do świat nie dostrzeżony, ale dzięki do naszego środowiska, zawsze w kształtowaniu się tych koncepcji malarzkich musi się współdziałać wyobraźnia wytwórcy artysty. Przyznać trzeba, że niektóre z pomysłów p. Szancera są śmiałe, nie mniej jednak realizacja ich pozostawia wiele do ży-

wienia. Weźmy n. p. pod uwagę „Uniesienie Świętego do nieba”. Niewątpliwie jest tu duży rozmach, wiele koloru i plastyki. Ale czy artysta nie popenił tu poważnych błędów rysunkowych? Czy zdaje sobie sprawę z ważnej roli w uwzględnieniu szczegółów anatomicznych w sposób prawidłowy w tego rodzaju kompozycji? Bo chyba nie może, jeśli już przedliśmy do wyliczania stron ujętych, to musimy je ugrupować na formalne i tematowe. Nie przemysłaną kompozycją jest „Orland Szalonej”, postać ta jest ciężką bryłą, której brak ruchu i dynamiki rytmicznej, jaka bezspornie powinna na cechować tego rodzaju kompozycje.

Także wspomnę o „Ciegarze korony”, który kolorystycznie jest dobry, i „Zuzannie”. Obie prace nie są w zupełności kompozycyjnie przemysłane.

Drugi zarzut to brak treści, brak rzetelnych walorów psychologicznych w pewnych dziełach. „Biała dama” nie nam nie mówi, a „Potrójne oblicze”, aczkolwiek jest jedną z najlepszych prac, wystawionych przez artystę, przecięt nie wypowiada się w tym mierze, jakby zapewne chciał artysta.

Najszabszą pracą p. Szancera jest „Projekt dekoracji sali sejmowej”. O jakiej kompozycji, walorach formalnych prawie że mowy być nie może, a treść też jest płytka, symbolika brak

i popollita. Wystarczy przejrzyć się fragmentowi projektu z dziełami większą, o czerwonych polkach, kwiatkach we włosach, z kłosaми zboża w rękach. Przypomina to obrázky reklamowe, ale te słabsze. Podobne słabe projekty wykonali i inni artyści. To jest dzwinn i warte głębszego zastanowienia.

Na tem skończymy wyliczanie błędów, a teraz pokrótce wspomnieć o dziełach, w których artyści wnieśli swój wkład. „Śkipięć” obok prawdy psychologicznej jest dobry w kolorycie, „Orkiestra argentyńska”, „Japonka” i „Chinka” — to też prace prze-myślane formalnie, żywe, ale nieważnie mniej dojrzałe, ale poważnie i rzetelne. Bajki wschodnie i fantazje mogą znaleźć odniesienie nie tylko w duży dziełach, ale też dojrzałego widza. Są one dobre, zwłaszcza żywe w kolorycie i silne rytmicznie. Malowane są akwarelę, cechę je jednak ciepły kolorystyczny.

Na ogół twórczość p. Szancera daje rezultaty dodatnie, które — mamy nadzieję — spotęgują się w miarę dozwajania talentu artysty.

P. Stanisław Matzke przedstawił nam studyo portretowe, akty i pejzaże. Portrety jego nie mają jednak tej sily przekonywującej, nie mają tego wyrazu psychicznego, jaki powinien cechować też zwłaszcza dziedzinę twórczości plastycznej. Poza tem są one wykonane starannie, z dużą swobodą techniczną i rysunkową.

Również aktom kobiecym brak

Pończochy jedwabne

w nowych kolorach
po zł. 8-50

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Ważne dla emigrantów do Stanów Zjednoczonych.

Prezydent Hoover wydał nową instrukcję w sprawie ograniczenia wyjazdu wania w tym emigrantom, którzy mają prawo wjazdu do Stanów Zjednoczonych na zasadzie obowiązujących obecnie praw. Instrukcja poleca konsulom amerykańskim wydawanie wiz tylko tym emigrantom, którzy wykazą, iż mają środki na utrzymywanie się w Stanach Zjednoczonych przez czas dłuższy.

W związku z powyższem zarządzeniem odebrze się dnia 1 października b. r. konferencja konsulów amerykańskich w Warszawie, na której zostaną zapewne opracowane przepisy w sprawie powyższej, o czym Syndykat Emigracyjny poinformuje zainteresowanych.

Syndykat informuje w dalszym ciągu, że konferencja ta nie zmniejszy kwoty przyznanej Polsce, lecz obstrzy zapewne przepisy dla wyjeżdżających w ramach kwoty. Zarządzenie powyższe ma na celu ochronę amerykańskiego rynku na pracy przed wzrostem bezrobocia. Nowe zarządzenie nie dotyczy osób i dzieci, jadących do mężów i ojców, zamieszkałych w Stanach Zjednoczonych.

Wszelkich informacji udziela oraz dokumenty podróży i wizy wyrabia bezpłatnie Syndykat Emigracyjny Warszawa, Marszałkowska 124, oraz Oddziały i Agenty na prowincji.

prawdy. One są martwe, mimo całego wysiłku artysty nad studjum anatomji, nad korylestem karnacji.

Natomiast poważne wajory możemy zaobserwować w jego pejzażach. „Miasteczko hiszpańskie”, „Son Armadams” czy „Ogród na południu” w ujęciu swym, matowym i harmonijnym kolorystyce są naprawdę dobre.

Widoki architektoniczne — schematyzacja swą wywołują akcenty rytmiczne.

P. Antoni Solinger daje cały szereg kompozycji architektonicznych i pejzażowych. Dobrze są ujęte i harmonijne w jakości. Duża kultura i opowanie techniki pastelowej i olejnej pozwoliły artyście wydobyc z niego z małych motywów architektonicznych wiele możliwości artystycznych. Zwłaszcza piękne są impresje z Zakopanego, z Waweli itp.

Dominantą kolorów żółtych i zielonych oraz silne efekty światłocienne — cechują niektóre jego pejzaże. Kilka studyo portretowych i martwa natura uzupełniają dorobek artysty na obecnej wystawie.

Miedzioryty p. Osseckiego, jak zwykle, są starannie opracowane, technicznie bez zarzutu. Tematy architektoniczne, kościoły, zabytkowe gmachy i zacinne uliczki o średnio-wiecznym nastroju.

Mile są dla oka i dość udatne kompozycje baśniowe p. Karola Kossaka.

Dr. Kazimierz Majewski.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 22 września 1930.

MIANOWANIA NA STANOWISKA KIEROWNIKÓW PUBLICZNYCH SZKOŁ POWSZECHNYCH.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego, zamianowało w drodze konkursu z dniem 1 września 1930 r. p. Anę Niemczycką, nauczycielkę 2 kl. publ. szkoły powz. w Głębokiej, powiatu Tlumacz, kierowniczką tej szkoły, p. Stefanę Nowakowską, nauczycielkę 3 kl. publ. szkoły powz. w Grabuziu, powiatu Tlumacz, kierowniczką tej szkoły, p. Józefę Olewicz, nauczycielkę 7 kl. publ. szkoły powz. w Kaluziu, kierowniczką 4 kl. publ. szkoły powz. w Zawoiu, tego samego powiatu, p. Michała Olewicz, kierowniczką 3 kl. publ. szkoły powz. w Wistowej, kierowniczką 5 kl. publ. szkoły powz. w Podmiechalu, p. Annie Pękalską, nauczycielkę publ. szkoły powz. Luce, powiatu Buszczackiego, kierowniczką tej szkoły, p. Józefę Prydyndę, nauczycielką 4 kl. publ. szkoły powz. w Roszniowie, powiatu Tlumacz, kierowniczką 4 kl. publ. szkoły powz. w Roszniowie, p. Włodzimierza Słonowskiego, nauczyciela 2 kl. publ. szkoły powz. w Czulowcach, powiatu Rudki, kierowniczką 2 kl. publ. szkoły powz. w Czulowcach, p. Waleryjana Sługockiego, nauczyciela 2 kl. publ. szkoły powz. w Bohorodczynie, powiatu Tlumacz, kierowniczką tej szkoły, p. Marię Sokółowską, nauczycielkę 4 kl. publ. szkoły powz. w Bortnikach, powiatu Tlumacz, kierowniczką 4 kl. publ. szkoły powz. w Bortnikach, p. Petronellę Stógową, nauczycielkę 2 kl. publ. szkoły powz. w Markowcach, powiatu Tlumacz, kierowniczką tej szkoły, p. Andrzeja Szynדרowskiego, nauczyciela publ. szkoły powz. w Płotycku, powiatu Brzeżany, kierowniczką 3 kl. publ. szkoły powz. w Słobódce, powiatu Brzeżany, p. Antoninę Telukównę, nauczycielkę 6 kl. publ. szkoły powz. w Rodatyczach, powiatu Gródek Jagielloński, kierowniczką 2 kl. publ. szkoły powz. w Korczuniku, powiat Stryj, p. Tadeusza Urbaniaka, nauczyciela 7 kl. publ. szkoły powz. w Róhinowcu, kierowniczką 3 kl. publ. szkoły powz. w Swarżycowcu, p. Władysława Uzieja, nauczyciela 2 kl. publ. szkoły powz. w Sufczyńcu powiatu Dobromil, kierowniczką 4 kl. publ. szkoły powz. w Starzawie.

MIANOWANIA W GIMNAZJACH.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego, zamianował z dniem 1 września 1930 r. p. Franciszkę Baranównę, nauczycielką państwowego gimnazjum w Kamionce Strumiłowej, p. Dra Dawida Weisera, nauczyciela gimnazjum państwowego IX im. Jana Kochanowskiego we Lwowie.

PRZENIESIENIA W SZKOLNICTWIE POWSZECHNYM.

Rada Szkolna Powiatowa w Drohobyczu, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Antoninę Biesiekierską, nauczycielkę 7 kl. publ. szkoły powz. w Medeniacach, do 7 kl. szkoły powz. żeńskiej w Boryslawiu.

Rada Szkolna Powiatowa w Rohatynie, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Władysława Chudziaka, nauczyciela 7 kl. publ. szkoły powz. męskiej w Rohatynie, do 4 kl. publ. szkoły powz. w Podmiechalu.

Rada Szkolna Powiatowa w Skolem, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Marię Mironowicz, nauczycielkę 4 kl. publ. szkoły powz. w Podhorcach, do 1 kl. publ. szkoły powz. w Zupaniu, p. Daryę Zacharjasiewicz, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Holowiczkach-Pszaniec, do 2 kl. publ. szkoły powz. w Kruszelnicy, p. Wacława Nakielkiego, nauczyciela 1 kl. publ. szkoły powz. w Klimcu, do 7 kl. publ. szkoły powz. męskiej w Skolem.

Rada Szkolna Powiatowa w Sokalu, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Anę Domanikównę, nauczycielkę 1 kl. publ. szkoły powz. w Pieczygrodach, do 2 kl. publ. szkoły powz. w Starogrodzie.

Rada Szkolna Powiatowa w Starym Samborze, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Feliksa Plauszewskiego, nauczyciela 7 kl. publ. szkoły powz. w Chyrowie, do 7 kl. publ.

szkoły powz. męskiej w Starym Samborze.

Rada Szkolna Powiatowa w Żółkwi, przeniosła z dniem 1 września 1930 r. p. Stanisława Marciniównę, nauczycielkę 7 kl. publ. szkoły powz. męskiej im. Króla Jana III Sobieskiego, w Żółkwi, do 7 kl. szkoły powz. żeńskiej im. Reginy Żółkiewskiej w Żółkwi.

Przed dziesięć laty.

21-go września.

Front północny: Nieprzyjacieli, uważając na akcję frontowej grupy 2-giej armii za niebezpieczną, rzucili przeciw niej w bój wszystkie swoje oddziały, dążąc za wszelką cenę do złamania naporu naszych oddziałów w rejonie Nowego Dworu, Kutnicy, Odelesa i Brzostowicy Małej oraz Wielkiej.

Wszystkie te natarcia nie zmieniają położenia.

W rejonie Augustowa przystępuje się grupa skrytowa (1-sza dywizja legionowa, 1-sza dywizja litewsko-białoruska, 4-ta i 2-ga Brygada 1-ty) pod osłoną grupy północnej, (17-ta dywizja, Brygada syberyjska) wobec konieczności tej osłony przed Litwinami.

Front południowy: Oddziały ukraińskie przeszły Zbrucz, posuwając się na Kamienie Podolski. Poza to na całym odcinku od Dniestru do Prypeci trwał pościg za cofającym się nieprzyjacielem.

Tydzień „Macierzy szkolnej“ w Gdańsku.

Uroczysta Akademia, urządzona wczoraj w południe w Teatrze Wielkim, zgromadziła tłumy publiczności. Program rozpoczął koncert orkiestry 19 p. p., która pod batutą kap. Knyśka odegrała Chopina „Pelonez a-dur“, i Runda „Patria“. Następnie zagaił Akademię im. Komitetu „Tygodnia“ prez. Popowicz, podkreślając ją krótkimi, ale jedynymi słowami jego znaczenie, poczem przemówił poseł na Sejm gdański, dr. Moczyński. Przemówienie jego zawarło historię zmagania żywiołu polskiego w Gdańsku, który nie dał się wynarodowić ani pruskiej przemocy, ani niemniej odmielnym twardej przesładowaniu obecnym, aby swadecy niezłomnie o polskiego wybrzeża. Po określeniu udziału Gdańszczan we wszystkich bojach o wywalczenie niepodległości Rzeczypospolitej, mowa zaanżycy, że tamtejszy żywioł polski składa się w 90 procentach z ubogich robotników. Aby ten żywioł nie uległ w nierównej walce, aby dziecko polskie nie wpadło w szpony germanizatorskie, Macierz szkolna gdańska musi mieć moralną i materialną pomoc całej Polski. Przemówienie dra Moczyńskiego, zakończone okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, wywarło na audytorjum głębokie wrażenie, które

28-go września.

Front północny. W ciągu całego dnia nieprzyjacieli atakował bez przerwy Nowy Dwór, Kutnicę, oraz Brzostowicę Murawaną, uderzając w niektórych miejscach w 8—10 falach szturmowych. Generalne przeciwnatarcie Rosjan na Kutnicę, prowadzone ze wszystkich stron, zostało nad wieczorem, po kilkogodzinnej walce odparte. W rejonie Brzostowicza—Gorbacze, 3-a dywizja legionowa odparła czerniatnie ataków nieprzyjacielskich, nie dając się wypchnąć z zajętych pozostawionych.

Przygotowując się do nakazanej akcji, 1-a dywizja legionowa zdobywa Sejny, oczyszczając teren z Litwinów. Cała załoga Sejn dostaje się do niemi.

Front południowy. 1-a Brygada nadal zajęła Lachowce i zbliża się pod Jaszów.

W 3-jej armii trwa pościg za cofającym się nieprzyjacielem. 9-a dywizja piechoty przygotowuje się do akcji na Sarny.

wyraziło się w wielokrotnych uwagach i oklaskach.

Odpowiadając Lwowa na apel radków z nad morza był wiersz: Henyka Zbierzchowskiego „Lwów Gdańskowi“ w świetnej interpretacji prof. Czesława Krzyżanowskiego.

Część drugą programu rozpoczął chór Tow. śpiew. „Harfa“, który pod batutą p. Kinalskiego odpiewał „Walek-Waleskiego „Hasło“, Galla „Bogardziacz“ i Koniora „Wyprawa“.

Odegrany na zakończenie przez b. artystów teatrów lwowskich obraz sceniczny Henyka Zbierzchowskiego p. t. „Niedolmi“, był godnym finałem tej doniosłej uroczystości.

Po Akademii reprezentanci Macierzy szkolnej w Gdańsku pośpieszyli na Cmentarz, Obrońców Lwowa, by złożyć wieniec na znak hołdu dla naszych bohaterów w kaplicy cmentarnej. Gościom rozpozyski członkowie Komitetu z prez. Popowiczem i rekt. Niemczykiem na czele oraz przedstawicielstwo Straży Mogił z wicpr. Mazanowską. — Wieniec niostela delegacja młodzieży, za którą postępowali szeregi harcerzy, Ligi morskiej i rzecznej, młodzieży szkół oraz liczna publiczność. Po ceremonii w kaplicy nastąpiła wspólna fotografia i zwiedzanie Cmentarza Obrońców Lwowa.

Nad czym będzie obmawiać

Kongres Związku Międzynar. Targów w Poznaniu.

W uzupełnieniu wiadomości o zagadnieniach, jakie będą przedmiotem obrad Kongresu Związku Międzynarodowych Targów, który odbędzie się, jak wiadomo, w początkach października w Poznaniu, możemy powiedzieć, że poza referatami przedstawicieli Targów Poznańskich prof. Roppa na temat stosunku przemysłu amerykańskiego do targów europejskich, oraz zagadnienia reklamacji targów światowych, dalsze referaty podzielono jak następuje:

Dyrektor Targów Brukselskich Buyse oraz dr. Brauer, dyrektor Targów Lipskich, omawiać będą zagad-

reklamie, jako podstawie Targów, mówić będzie dr. Brauer, dyr. Targów Lipskich.

Jak wynika z powyższego, porządek obrad Kongresu jest bardzo obszerny i obejmuje zasadnicze zagadnienia, których rozwiązanie zdecydowanie w znacznej mierze o dalszym rozwoju targów europejskich.

Zamiast cukru dają nam sacharynę.

Państwowy zakład badań żywności w Warszawie dokonał, w porozumieniu z Min. S. Wewn. i Min. Skarbu, w ciągu m. sierpnia r. b. kontroli wytwórni napojów chłodzących. Kontrolę przeprowadzono w obrębie m. stól. Warszawy oraz w ciałach Wodociągów Białostockim i wolińskim t. j. w części terenu działalności P. Z. B. Z. w Warszawie.

Skonstrowano i spisano protokoły w 721 wytwórniach i miejscach sprzedaży napojów chłodzących. Pobrano 983 prób, z czego zakwestionowano 456 (46 proc.) z powodu stwierdzenia w tych napojach obecności sacharyny zamiast cukru.

Sprawy skierocono do urzędów skarbowych, akcyz i monopolów państwowych na celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności na podstawie rozporządzenia Min. skarbu z grudnia 1927 r., zakazującego używania do napojów chłodzących i artykułów żywności sacharyny.

1 kg. mięsa wołow. 2-10
pięciusetziesięć jakości tyko zł.
KOZIARSKI, Sienkiewicza 5

Nowa przeszkoda szczęścia rodzinnego.

Mężowie kobiet angielskich mają nową troskę, której dąta stale wraży na lamach najpoczytniejszych dzienników Londynu. Troską tą, która rozbija już wiele szczęśliwych małżeństw i ognisk rodzinnych, jest brida. Angielskie damy opamiętane zostały prostopu szaleń brida. I to gra ta jest już nietyko niewinną rozrywką, którą panie skracają sobie miłgiste popołudnia, ale namiętnością w całym tego słowa znaczeniu. Panie przestają chodzić na dancjony, niewie młod i wysiłki konne — każda wolną chwilę poświęcają na brida, składając mu w dodatkową poważną ofiarę pieniądze.

Mężowie, zarabiający stosunkowo nieznacznie, bo 250—500 funtów rocznie, skarżą się nie bez słuszności, że żony ich potrafią przeżyć w ciągu tygodnia 2—3 funty, a nawet więcej, zaniebując wydatki domowe itp.

Co gorzej, panie podczas gry w brida nie ograniczają się do częstowania ciastkami, słodyczkami i winem, ale wyraźnie okazują swe upodobanie do trunków mocnych, jak whiskey, które jeszcze do niedawna nie były przez kobiety używane.

Tablica ku czci Kraszińskiego.

W Genewie odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej na domu Nr. 2 przy ul. Rodanu, w którym mieszkał sto lat temu poeta Zygmunt Krasziński. Odsłonięcia dokonał p. Minister Zaleski. W uroczystości wzięli udział: poseł R. P. w Bernie p. Modzelewski i R. P. w Genewie członek delegacji polskiej, jak również przedstawiciele władz kantonalnych i municypalnych. P. Minister Zaleski wygłosił przy tej okazji okolicznościowe przemówienie.

KRONIKA

WZRESIEN

22

Poniedziałek

KALENDARZ

Rz.-kt. Maurycego

Gr.-kt. Joakima

Wschód słońca o 5 m 09

Zachód „ o 6 m 14

Długość dnia 12 m 16

Największa Powiatowa Szkoła Drzew Owocowych w Polsce

poleca na sezon bieżący po cenach znizonych

15.000 łozskwiń i morel w wyborowych odmianach

oraz wszelkie inne drzewa i krzewy owocowe

Dla odspadających odpowiedni rabat.

Katalog i cennik wysyła bezpłatnie. —

WYDZIAŁ POWIATOWY — RAWICZ

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

LWOWSKA

TEATR WIELKI

Poniedziałek, 22 września, o godz. 7.30 w.: „Borys Godunow”, opera w 6 obr. Musso-gorskiego. Występ Zaleskiego i Czarnieckiego. (Zniski ważne.)

Wtorek, 23 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Druziarz”, operetka w 3 aktach Lehara. (Zniski ważne.)

Środa, 24 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Cavallera rusticana” i „Pajace”, opera Le-oncavalla. Występ Czarnieckiego i Zaleskiego. (Zniski ważne.)

Czwartek, 25 września, o godz. 7.30 w.: „Trubadur”, opera w 4 aktach Verdigo. Wy-stęp Marcello Sowińskiego. (Zniski ważne.)

TEATR MALY

Poniedziałek, 22 września, o godz. 7.30 w.: „Dzielnicy wojsk Szwajk”, w ukl. scen. L. Schillera. W roli gł. M. Znicz. (Zniski ważne.)

Wtorek, 23 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Dzielnicy wojsk Szwajk”, w ukl. scenicznej L. Schillera. (Zniski ważne.)

Środa, 24 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Dzielnicy wojsk Szwajk”, w ukl. scenicznej L. Schillera. (Zniski ważne.)

Czwartek, 25 września, o godz. 7.30 w.: „Dzielnicy wojsk Szwajk”, w ukl. scenicznej L. Schillera. (Zniski ważne.)

TEATR ROMANTYKÓW

Poniedziałek, 22 września, o godz. 7.30 w.: „Papa kawaler”, komedia w 3 akt. Carpen-tera. (Ceny znaczenie znizone.)

Wtorek, 23 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Papa kawaler”, komedia w 3 aktach Carpen-tera. (Ceny znaczenie znizone.)

Środa, 24 września, o godz. 7.30 wiecz.: „Papa kawaler”, komedia w 3 aktach Carpen-tera. (Ceny znaczenie znizone.)

Czwartek, 25 września, o godz. 7.30 w.: „Papa kawaler”, komedia w 3 aktach Carpen-tera. (Ceny znaczenie znizone.)

„Rigolotto” po wloku. Na przedstawie-niu wczorajszym opera Verdigo „Rigolotto” odwiedzona została przez wszystkich solistów w języku wlokim Inowacje te — jak się do-wiadujemy wygłaszali dyrektora teatrów miejskich tytułem próby. Na wielkich scenach zaprzeczanych bowiem niejednokrotnie opera, zwłaszcza wlokoski, wykonywane są całkowi-tymi zespołami wlokim w tym celu, aby pu-bliczności dać możliwość zaznajomienia się z dziełem w pełnym organie. Szczegół om ma dzieło znaczenie zwłaszcza dla osób, powie-rzających w sędziom społecznym i ten to wzgląd właśnie skłonił dyrekcję naszych teatrów do zastosowania języka wlokiego przez cały ze-społ solistów na wczorajszym przedstawieniu „Rigolotto”. Klasyka wloka — jak sądzić można po owej próbie — zyskał uznanie w naszych lokalach muzycznych.

W Teatrze Romantyki (ul. Rutowskie-go) wczoraj odwieziony „Dzielnicy wojsk Szwajk” ukasie się dziś i dni następnych i prawdopodobnie nieprędko zejdzie z afisza wobec olbrzymiego powodzenia, jakim cieszy się w publiczności lwowskiej.

W Teatrze Małym ostatnie przedstawienie doskonałej komedii Carpentera „Papa kawa-ler” ściągają liczną publiczność, zwłaszcza dzięki zastosowaniu cen najniższych. Artysta grają komedję ze konkretno, zreciznie wy-widkamiś dopow zawarty zarówno w sytua-cjach, jak i treści. Na czoło wysuwa się polna młodzieńcze stary Zofia Barwicka w roli żwawej i amerykańskiej.

REPERTUAR KINOTEATROW.

APOLLON: „Parada miłości” z Mauricem Chevalier i operetka „Dzielnicy wojsk Szwajk”.

CASINO: „Sobaskapsna Gubiesien”.

CHIMERA: „Amy szuka męża”.

COLOSSEUM: Z powodu rekonstrukcji kino nieczynne.

KOPERNIK: Film śpiewno-dźwiękowy „Lorak”.

LEW: „Rio Rita”.

MARYSIENKA: Film śpiewno-dźwiękowy „Lorak”.

PAZ: „Nocna warta”.

PAZAZ: „Pogani” z Ramonem No-varo (dźwiękowy).

PAN: „Żywy trup” z udziałem chóru ko-zackiego oraz orkiestry balalałkowej.

PASK: „Dzielnicy wojsk Szwajk”.

PROMIEJ: „Boska kobieta”. W głównej roli Greta Garbo.

TITLOWY: „Przedwiońca” oraz Oksa Czachowa.

Dyrekcja kinoteatru „Lew” zawiadamia Szan. Publiczność, że od dziś zamienia blokady zarowe stare na nowe oraz wydzia także blokady znizkowe w kinie oddzielnie od godz. 21—13, oraz od 13—19 popoł.

Liga Morska i Rzeczna i Komitet Floty Narodowej (Lwów, plac Smolki 1, 3, IV p.) przyjmuje wpłaty od członków (również pi-smemie) codziennie w godz. 12—17.

Wojewoda lwowski Nakoniecznikow-Klukowski, wezwany przez p. Ministra Spraw w.c.n.a., wyjechał w niedziele 16 b. m. wieczorem w sprawach służbowych do Warszawy. W powiązaniu z tem w dniu dzisiejszym po-słuchano nie było. Powór p. Wojewo-dy nastąpi prawdopodobnie we wtorek-rano.

Na posiedzeniu Komisji technicz-nej odbytem pod przewodnictwem inż. Matkego, uchwalono przystąpić do budowy 3-piętrowego czyszowego domu mieszkalnego według pro-jektu r. Śliwskiego. Miejski ten dom mieszkalny będzie obejmował wyłącz-nie mieszkania jedno izbowe. Budowę domu oddano firmie K. Krzyżanowski.

STOLECZNA

Narodzin trzech wiatków w ogro-dzie zoologicznym. W dniu 20 b. m. urodziły się w warszawskim ogrodzie zoologicznym trzy wiatki; matka no-wonarodzonych lwów jest znana do-brze publiczności warszawskiej i wca „Sylwia”, ojcem zaś wspaniały „Apollon”. Szczelnią matka oraz nowouro-dzone wiatki znajdują się w specja-lem pomieszczeniu, lecz już za kilka

dni będą mogły być oglądane przez publiczność. Po ostatnich narodzinach, w warszawskim ogrodzie zoologicz-nym znajduje się już 12 lwów.

Ostrzeżenie przed fałszywym doktorem. Władze policyjne poszukują niejakiego Hipolita Rudzińskiego, któ-ry, podając się za doktora, uprawia nielegalnie praktykę lekarską. Ru-dziński grasuje na terenie całej Polski i „leczy” nieznanymi wogóle medycy-nie środkami. Policja ostrzega przed oszukiwaczem praktykami rzekomego doktora.

KRAJOWA

STANISŁAWÓW. Zamach na naczelnika gminy. Obędęj nieznaną sprawca strzelił przez okno do kancelarii Urzędu gminnego w Komauku. pow. Kolomyja, w której był ob-ecnie. naczelnik gminy Mieczko, przodownik polski Hill oraz kilka innych osób. Kula przebiła oko i uderzyła w ścianę. Przewo-dzobę był to zamach na naczelnika gminy na cie zwykłej osobistej.

Przy ciepłych pęcherzyka 66-ł-cielowu i wiatry, kamienich 66-ł-cielowu, naturalna woda gorzka „Francu-ska-Józefa” znakomicie ułatwia trawienie. Zosć we wiatkić! „Wł” i drogerjach

UBRANIA na miarę (także i gotowe) — w sukienki, maryn., sport, wężowy, smol-kiowe, frakowe oraz rajfety, piala, futro itp. wykonywane z pierwszorzędnych materiałów we własnej pracowni i pod kierown. najdziej-szej szl. fabrycznej „Lato” i na kredy — **Marian Karolinski** (Lwów Rutowskiego 1. 7 (naprzeciw Katedry). —

Redukcja cen na garderobę męską na czasie.

Zgodnie z ogłoszoną znizką cen materia-łów sukienych, zawiadamia Firma A. Wittels, Składy Tekstylne we Lwowie, ul. Rutowski-go 7, naprzeciw Katedry, że dotychczas prze-cią cały miesiąc wreszcie wykynąta garderobę męską do miary z pierwszorzędnych materia-łów Bielskich w następujących cenach: 1) ubranie marynarskie zbrobie zł. 150, 2) ubranie wierzcho zł. 170, 3) rajdan jesienny zł. 160, 4) wiatki futrzany zimowe zł. 200, 5) palto zimowe na watalinie zł. 250, 6) smol-ki z crepy woskiej zł. 210 i 4 d. — Firma Wittels, Składy Tekstylne we Lwo-wie, ul. Rutowskiego 7, otrzymała już na bu-dowę szos ostatnie nowo przywiezione im-porowane płaszcze damskie, kostiumy i suk-nie które sprzedaje po cenach bardzo przy-stępnych, a to na skutek pozycyjnolnych prze-życie firmy oszczędzając korzystnych zakupów we fabrykach Bielskich. — 8300

Wice protestacyjny w Przemyslanach.

Z inicjatywy Koła miejscowego Związku Obrony Kresów Wschod-nich a przy poparcu wszystkich pol-skich stowarzyszeń nowo przywiezione im-porowane 21 bm. w Przemyslanach im-porowane zebranie protestacyjne. Do-przešlo 600 zebranych w Sokole obyt-wateliPrzemyslan i okolicy na temat niemieckiej propagandy za rewizją traktatu, i sabotażów ukraińskich przemówił delegat Rady Naczelnej Związku obrony Kresów Wschodnich ze Lwowa, p. Wojtowicz, nawołując ludność do jednolitego frontu wobec wrogów zewnetrznych i wewnetrz-nych.

Uchwalono rezolucje odpowiednie i wybrano delegację, która rezolucje te przedłożyła p. starostcie.

Nastęży był podniosły zebrani wyznosił okrzyki na cześć Rzeczypos-politej, na cześć Prezydenta i Marszałka Józefa Piuskiego. Zakolęconie od-spicwaniem Roty.

Kierownictwo brukowania drogi pań-stwowej za rogatką gródceką.

We Lwowie, dn. 18 września 1930 r.

KOMUNIKAT.

Podaje się do wiadomości, że z powodu przebudowy nawierzchni drogi państwowej Nr. 9/8 (Lwów-Sambor) od rogatki gródcekiej w kierunku Skniłowa do ulicy Miejskiej prowadzącej na Lewandowicz, zamyka się z dniem 21 września 1930 r. ten odcinek dla wszelkiego ruchu kolo-wego na przeciąg około 4 tygodni.

Objazd w kierunku Lwowa odby-wać się będzie drogami bocznymi przez Bogdanowicz, droga lubieńska do rogatki gródcekiej lub ulica Miejska przez Prądokę do rogatki ja-nowskiej i odwrotnie.

Kierownik
Inż. Karol Pielech mp.

T. S. L. w sprawie sabotażów.

I wowski Związek Okręgowy T. S. L. przy udziale delegatów kol prowincjonalnych odbył swe zwykłe po-siedzenie w niedziele 21 bm. Zebranie poświęconemu ustaleniu programu pra-cowarzystwa na najbliższy okres ży-wotowy, omówiono potrzeby kół i roz-dzielono między członków prace lu-stracyjne i referaty oświatowe.

Na czolo obrad wysunęła się dy-skusja nad obecnym położeniem lud-ności polskiej, zwłaszcza osadniczej wobec ostatnich wypadków sabotażo-wych. Uznając konieczność zarząd-zenia fatalnym następstwom sytuacji.

Zarząd Związku uchwalił zwrócić się w porozumieniu z Zarządem Głównym Komitetu do władz kompetent-nych o wzmocnienie środków, po-trzebnych dla natychmiastowego zlikwidowania akcji wyrotowej, gó-dzącej w całość państwa oraz do całego społeczeństwa o przyjęcie z po-mocą poszkodowanym pogorzelcom, wlośianom i osadnikom. Zarazem uchwalono hasło Koła do jak najsil-niejszego wytwęzania pracy oświate-woj, która by wzmocniła ducha wsi kresowej i była godną odpowiedzią na zbrodnicze występy wrogich sil.

Akcja przeciw sabotażystom.

W wyniku porozumienia się trzech Wojewodów Małopolski Wschodniej, władze bezpieczeństwa zarządziły wiel-ką akcję w kilku powiatach, w któ-rych zamieszkuje największą ilość ak-tów sabotażu. Akcja ta, która obejm-uje poszukiwania za materiałami ob-ciążającymi, bronią itp., jak również poszukiwania za podejrzanyimi oso-bnikami, rozpoczęła się w dniu 21 bm.

rano na terenie powiatów bobreckie-go, rohatskiego, brzeżańskiego i podhajeckiego przy współudziale spe-cjalnie zorganizowanych oddziałów policji państwowej. Całością akcji kie-łuje komendant Wojewódzkiej policji państwowej we Lwowie inspektor Gra-bowski. Potrwa ona kilka dni. Na ra-zie bliższych szczegółów podać nie można. (PAT.)

Nagrody dla dozorców.

W obecności wiceprezydenta Cha-jesa, grona radnych z r. Włodzimierz-mina, naczelnika Wydziału IV dr. Do-lińskiego, lekarzy i komisarzy dzier-niczych, odbyło się w sobotę w połud-nie rozdawnictwo nagród dozorcóm domów utrzymującym wzorową czystość w realiach. Do zebranych prze-kłamał wiceprezydent Chajes, pod-kreślając znaczenie czystości dla higie-ny i zdrowotności miasta, a zachęcając dozorców do skrupulatnego wypeł-niania obowiązków, zaznaczył, że roz-danie nagrody są zachętą do dalszej

pracy. Następnie naczelnik Wydziału IV dr. Doiński oddział regulamin konkursu wyjaśniając, że w roku bie-żącym poddano wszystkie realności miejskie rewizji sanitarnej, nagradzając tych, którzy ani razu nie uchybili wskazówkom sanitarnym i utrzymywali porządek wewnątrz realności. — Do nagrody przeznaczono 86 kandy-datów. Z koleji dr. Doiński oddział naczelnika nagrodzonych, zaś wicepre-zydent Chajes wręczał każdemu ksią-żeczkę M. K. O. na zł. 50.

Ostatnie wiadomości z miasta.

KRADZIEŻE. Wczoraj około go-dziny 0.30, jakiś sprawca zapomocą dobranej kulki dostał się do Zakładu Abrahamowiczów skąd na szkodę ks. Cienińskiego skradł 200 zł. gotówką, zaś na szkodę kuratora powyższego zakładu ks. Lelewskiego łańcuch złoty na szyję, order z koroną żelazną, order Napoleoński złoty na szyję oraz medal złoty z głową b. cesarza Fran-ciszka Józefa. Sprawca wczoraj dostał się przez otwarte okno do mieszkania Emilii Chmielowskiej, przy ul. Kochanowskiego 1, 58 skąd skradł jeden płaszcz pluszowy z futrzanym kołnierzem oraz zegarek srebrny łącz-nej wartości 370 zł. — Dr. Adolf Schorr, zam. przy ul. Kolltajta 1, 3 zgłosił, że dnia tego nieznanu mu sprawca skradł mu z kieszeni kamizel-ki zegarek złoty kryty z monogram-em oraz łańcuszek platynowy, łącz-nej wartości 1.000 zł. — Dnia 21 bm. zgłosił w Kom. VI P. P. Pretsch,

Marjan, zam. przy ul. Lwowskiej Dzieci 1. 33, że jacyś sprawcy z budowy przy ul. Drogi Lubieńskiego, po rozbiciu drzew skradli na jego szkodę pościel wartości 30 złotych.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z MOTOCYKLEM. Dnia 21 b. m. został sprowadzony do Kom. I. P. P. kierowca auto-dorożki Lw. 36968, który jechał ulicą 5. Zofii tak nieważnie, że zderzył się z motocyklem Lw. 9193 Różyckiego Jerzego, zam. przy ul. Dworzecznego 1. 42. Doprowadzonego do spisania protokołu pozostawiono na wolnej stopie.

FALSZYWI WYWIADOWCY. Dnia 21 b. m. został oddany do aresztu policyjnych Wydziału Kordasiewicz, lat 18, bez zajęcia, rzekomo zamieszkały przy ul. Zielonej 1. 32, który dnia 19 b. m. około godziny 21.45 w towarzystwie drugiego osobnika przedstawiając się za wywiadowcę policji, przystąpił do przechodzących wówczas ulicą Zródlaną Józefa Krzywickiego, zam. przy ul. Kopernika 1. 45, oraz Józefa Grzechowskiego, zam. przy ul. Gródeckiej 1. 5. Pod groźbą nowo zaprowadzili ich na szkapr kolejowy i kazali im tam zrzucić z siebie ubranie, w które się przebraли, pozostawiając im zniszczone swoje ubranie. Po czynie tym Kardasiewicz wraz z towarzyszem zbiegł, grożąc na odchodem, że jeżeli zawiadomi policję, to oni sami na nich poczeka.

SAMOCHOD I DOROŻKA. Dnia 21 b. m. niejaki Gonickowski Edmund, zam. przy ul. Pońskiego 1. 3, jadąc razem z zbiegłym Lesznowym i Sykstuskiem, najechał na drożkę konną nr. 64, własności Jastrzębskiego Eustachego, który ponosił tem szkodę na około 30 złotych.

PRZEJĘCIE. Dnia 21 b. m. zgłosił w Komis. III P. P. Major Regana, zam. przy ul. Pelteńskiej 1. 47, że dnia tego niezanyj ich z nazwisk osobnik, jadąc rowerem Nr. rejestracyjny 1917, w ulicy Pelteńskiej najechał na jej 8-letniego brata, którego wskutek tego doznał potłuczenia na całem ciele i złamania prawego objęzki.

Eksplozja materiałów wybuchowych przy ulicy Krupiańskiej.

W nocy z soboty na niedzielę, o godzinie 1.15 nastąpił wybuch w budynku szkolnym im. ks. Lwa, przy ul. Krupiańskiej 15. Eksplozja nastąpiła w szafie w jednej z ubikacji szkolnych w parterze. Wybuch wśród detonacji zdemolował ubikację i zniszczył naturalnie szafę, przeto uszkodził silnie dwa sąsiednie pokoje i korytarz. Od silny wybuch wylądowały wszystkie izyby w całym budynku.

W związku z eksplozją materiałów wybuchowych przy ul. Krupiańskiej,

„Tydzień Białego Krzyża“.

W czasie od dnia 4 do 11 października b. r. odbywać się będzie w całej Rzeczypospolitej „Tydzień Polskiego Białego Krzyża“, jako tydzień dobrovolnego podatku społeczeństwa na wielkie dzieło oswiaty Zolniera polskiego.

Celem zorganizowania Komitetu Obywatelskiego „Tygodnia P. B. K.“ odbyło się na zaproszenie miejscowego Zarządu Okręgowego P. B. K., w czwartek dnia 18 września b. r., o godzinie 18-tej, w sali konferencyjnej Dowódcy Korpusu, bardzo liczne zebranie obywatelskie pod przewodnictwem prezesa p. Dominika Moszoro.

Zebrawie uchwalilo uprosić do Komitetu honorowego „Tygodnia P. B. K.“ pp.: Wojewode Nacelnikow-Klukowskiego, inspektora Armji gen. Rommla, dowódcę korpusu gen. Popowicza, komendanta żandarmerji gen. Czumę, prezydenta miasta inż. Brzozowskiego, prezesa Sądu apel. Wójcickiego, kuratora szkolnego Pytałkowskiego, prezesa Zarz. Okr. P. B. K. Moszoro, pp. Wojewodzin Nacelnikow-Klukowską, gen. Rómmelowa, gen. Popowiczową i prezydentową Brzozowską.

Zbiórka uliczna we Lwowie odbędzie się w niedzielę, dnia 5 października b. r.

dowiadujemy się, że w ciągu nocy pyrotechnik wojskowy zabrał materiał do ekspertyzy, która nie została jeszcze ukończona. Stwierdzono tylko, że materiał ten był niezwykle mocno kruzący. Ze sławów można wynioskować, że eksplozja nastąpiła w szafie, stojącej w jednej z ubikacji. Czy wybuch nastąpił samoczynnie, czy też został spowodowany — można będzie ustalić dopiero po ukończeniu ekspertyzy. Policja prowadzi w dalszym ciągu dochodzenia i przeluchła rozmaite osoby w charakterze świadków.

Celem rozwinięcia jak najżywej działalności, członkowie Komitetu Obywatelskiego podzielił się na następujące sekcje: finansowa — przewodniczący pp. prezes Dr. Polak Tadeusz, zast. — nac. Kanarowski Kazimierz; zbiórka uliczna — przew. prof. Ciecielski Zofia, zast. Moszoro Jakób; imprez — przew. prof. Dr. Ciecielski Kazimierz, zast. ppłk. dypl. Florek Kazimierz i ppłk. Godlewski Edward; kinowa — nac. Rogowski, insp. Heiman, dyr. Klus; kiermaszowa — prof. Skoczylowska, Gronowiczowa, prez. Moszoro. Udział w pracy przyczynił już: Rodzina Wojskowa, Liga Kobiet z p. Bogdanowiczową, Spokopniaków, oraz bardzo liczne grupy urzędników i urzędników pocztowych.

W dniu zbiórki ulicznej koncertować będą na mieście orkiestra wojskowa, Komitet Tygodnia P. B. K. apeluje gorąco do całego obywatelstwa naszego grodu o poparcie akcji tygodnia jak w roku ubiegłym, o zapisywanie się do pracy w poszczególnych sekcjach Komitetu, o składanie książek do nauki i do czytania, przyborów szkolnych, gier towarzyskich, instrumentów muzycznych w biurze Komitetu, o zapisywanie się na członków P. B. K. z wkładką roczną 6 zł.

Biuro Białego Krzyża i Komitetu

Tygodnia czynne codziennie, w dni powszednie, od godziny 8 rano do godz. 1-szej w pol. i od godz. 5-tej do godz. 7-mej wieczorem, w gmachu Komendy Placu przy ulicy Wałowej 1. 16, w parterze.

Zjazd urbanistów polskich.

W dniach od 8 do 10 października odbędzie się Zjazd urbanistów polskich, zorganizowany przez Towarzystwo polskich urbanistów z siedzibą w Warszawie. Obrady Zjazdu rozpoczynać w Krakowie, poczem uczestnicy jego wyjadą do Katowic, gdzie odbędzie się dalszy ciąg obrad.

Nie topiący się lód.

Inżynier berliński, Ch. Gurth, wynalazł sposób produkowania lodu sztucznego, posiadającego wszystkie cechy i właściwości lodu naturalnego i nie topiącego się podczas największych nawet upałów. Lód ten ma służyć w pierwszym rzędzie do budowania sztucznych terańców ślizgawkowych w okresie letnim. Wynalazek Gurtha przyniesie i finansu wielkie komercjum amerykańskie, International Ice Opal Corporation.

Co usłyszymy przez radio?

Poniedziałek, 22 września. LWÓW (8:50). Godz. 11:58: Sygnal czasu (Lwów) (10:50) z Wicy Marjańskiej w Krakowie. — 12:01—13:00: Koncert z płyt gramofonowych. — 17:35: Transmisja z Krakowa: „Najnowsze wydawnictwa“, omówi dr. Bi. — 18:00: Muzyka lekka z Warszawy. — 19:00: Rozmówki, komunikaty, koncert gramofonowy. — 19:20: Transmisja z Warszawy: Popołudniowa teatralna. — 19:35: Dalszy ciąg rozmawiań. — 20:05: Prawy dziennik radiowy z Warszawy. — 20:15: Opera: K. z Warszawy. — 20:20: Teatru z Warszawy. — 22:15: Komunikaty z Warszawy. — 22:20: Koncert gramofonowy. — 23:00—24:00: Muzyka taneczna i salonowa z Warszawy.

Co się dzieje w Rosji.

Pod hasłem zbrojeń. — Rewja bojowa. — Piatiletka. — Głód i nędza.

Rosja sowiecka, szafująca na prawo i lewo hasłami o powszechnym pokoju, rozbrojeniu, pozostaje obecnie właśnie pod znakiem zbrojeń.

Sowieckie fabryki amunicyjne w Tule, Kowrowsku, Lźwieju, Briansku i Podolsku pracują bez przerwy dla wojska. Zakłady wojskowe: Pucilowski, Branskie oraz w Permie otrzymały duże zamówienia na działa artylerijskie.

We wsł Rastapieno w gub. Niżnie-Nowgorodzkiej budowano ogromne zakłady wojskowe dla fabrykacji materiałów wybuchowych. Poza tem, w ogromnym skrocie prowadzone są prace przy budowie fabryki Nr. 12, mającej produkować gazy trujące. Centralny instytut aerohydrodynamiczny oraz motorów samochodowych wprowadził szereg udoskonaleń do lotnictwa sowieckiego.

Spiegnoto sowieckie dużo wagi poświęca zdobywaniu informacji dotychczasowego uzbrojenia państw obcych, oraz o ich udoskonaleniach, wprowadzanych w tej dziedzinie.

Pomimo ciężkiej sytuacji finansowej państwa, nie powstrzymują się Sowiety od zakupów uzbrojenia w państwach obcych. W ciągu ubiegłych 12 miesięcy wyślano z Anglii do Sowietów: 40 czołgów, oraz 20 samochodów pancernych.

Wyrazem tej zbrojowej polityki sowieckiej były też tegoroczne manewry.

Manewry armji czerwonej w Rosji

Sowieckiej mają miejsce w końcu sierpnia i we wrześniu, gdy w wioskach skończyła się zbiory. Sowieckie wojsko-polityczne pismo „Krasnaja Zwiezda“ zamieszcza wielki artykuł, w którym podkreśla, że manewry tegoroczne mają ogromne znaczenie, ponieważ w roku bieżącym oddziały wojskowe będą się odznaczały daleko większą techniką, niż w latach zeszłych. W manewrach tegorocznych powinien się uwidocznić rezultat pracy roku ubiegłego, jako starano się o osiągnięcie taktyki bojowej przez kierowników armji czerwonej — na najwyższym poziomie nowoczesnej techniki.

Bardzo ważnym zadaniem politycznym i partyjnych związków, — píše „Krasnaja Zwiezda“, — jest umiejętność prowadzenia masowej pracy politycznej z okazji manewrów, najwięcej podobnych do boju rzeczywistego.

Tensam charakter nosił i XVI, międzynarodowy dzień młodzieży. Uroczędzie dnia młodzieży miało formę bojową i w hasłach, obranych dla tego dnia, było wiele cech militarystycznych. Centralny Komitet Zjednoczeń młodzieży komunistycznej ogłosił 58 takich hasel, z których pierwsze brzmi: Międzynarodowy dzień młodzieży to rewja bojowa i mobilizacja młodzieży rewolucyjnej całego świata. Tej bojowej terminologii zachowano i we wszystkich innych hasłach, w których mówi się, że „ko-

munistyczna międzynarodówka młodzieży jest „sztabem bojowym młodzieży całego świata“, „ujarzmioną młodzieży w kolonjach najwzajemnie pod standardy bojowe komunistycznej międzynarodówki młodzieży“ itd.

Co się dzieje polityki zagranicznej Sowietów, to tu stwierdzić należy jeden ry charakterystyczny. Oto polityka zagraniczna Sowietów zwróciła wchodzić na nowe tory, a mianowicie w tym rozbudowy stosunków międzynarodowych na przyszły dzień czysto gospodarczej a nie już żądania koncepcji politycznych za gospodarce, jak dotąd. Ta polityka znajduje o tyle oddźwięk, względnie ma o tyle szanse powodzenia, że ogólno-swiatowe przesilenie gospodarce każe się liczyć z klientem rosyjskim. Wprawdzie pomiędzy sferami gospodarce poszczególnych państw, linkaciami nawiązanymi bliższych stosunków z Rosją sowiecką a rzadami Ameryki, Francji, Anglii i Niemiec, istnieje niechęć, która wielce przeciwdziała, w Stanach Zjed. i we Francji, jednak żądania sfery gospodarce mają swoją wymowę. Wszystkie te kombinacje zależą od tego, jak się dalej rozwijać będzie sytuacja gospodarce w Rosji sowieckiej. Bo równocześnie wzrasta też gód i nędza i kwestja przetrzymania tego okresu przebudowy gospodarce Rosji staje się coraz bardziej aktualna.

Cała Sowiecka Rosja żyje obecnie pod znakiem stalinowskiej „piatiletki“. Celem „piatiletki“ jest nie tylko przemysłowe uniezależnienie Rosji od Zachodniej Europy i Ameryki, lecz i ołbrzymi eksport sowieckich fabrykatów na rynek zagraniczny. Eksport

ten powinien dać rządowi moskiewskiemu niezbędną dla prowadzenia na całej kuli ziemskiej propagandy komunistycznej walutę, brak której odczuwa się coraz dotkliwiej. Jednocześnie napływ takich bolszewickich fabrykatów na zagraniczne rynki powiokatków na zagraniczne rynki powiokatków spowodował zwężenie bezrobocia w państwach zachodnich i tem samem polepszył grunt dla „wszechświatowej rewolucji komunistycznej“.

Dla tego celu Stalin poświęca życie milionów sowieckich obywateli, gdyż chcąc uzyskać potrzebne dla wykonania „piatiletki“ środki materialne, wyożwi za granicę zboże, skazując ludność na straszny gód. Każdy groź idzie obecnie na wykonanie „piatiletki“. Wszystkie gałęzie życia państwowego z nią bezpośrednio nie związane, są zaniedbane, co bardzo ujawnia odbija się na ogólnym stanie rzeczy w Z. S. S. R.

W pałacu w „Gorkach“ dyktator komunistycznej Rosji spędza długie godziny w zadumie... Do pałacu nadchodzi depesze, zwisławca nowych trudności i klęsk... Kampanja zbożowa... Spadek produkcji w zagłębiach naftowych... Rozstrój komunikacji kolejowej... Groźba głodu w stolicy i w miastach... Pomruki niezadowolonia w partji i w armji... Stalin rozważa to wszystko, wie, iż decyzyj jego oczekują setki tysięcy, milionów ludzi, rozumie, iż dla Rosji sowieckiej nadszedł ponownie okres „wielkich rozstrzygnięć“ i waha się przed ich powienciem — oto obraz dzisiejszej sytuacji w Moskwie.

Sytuacja w Z. S. S. R. jest ponownie bardzo poważna.

